

Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007, Dep.
0030 Oslo

Vår sak nr: 357/11 TS

Arkivnr: 011:726.4

Deres ref:

Dato:03.03.2011

VIDERE OPPFØLGING AV INSTITUTT Gjennomgangen

NTL viser til brev av 24. januar 2011 ad høring om den videre oppfølgingen av gjennomgangen av forskningsinstituttene under Landbruks- og matdepartementet. Vi beklager at vi har oversittet høringsfristen, men håper departementet likevel tar vårt hørings svar med i den videre behandling i saken.

NTL har følgende generelle kommentarer til rapportene, disse er utarbeidet i samarbeid med våre organisasjonsledd innenfor sektoren.

Gjennomgangen gir mye nyttig informasjon om de berørte instituttene, denne er likevel for generell til at den kan gi grunnlag for beslutninger om organisasjonsendringer og eventuelle sammenslåinger. Instituttene er like med hensyn til fagprofil, administrativ tilknytning, andel av oppgavene som er forvaltningsoppgaver, geografisk organisering og finansiering. Fusjonering av mindre institutter kan også være problematisk, med mindre de har mer enn 80 % sammenfallende oppgaver innen både forvaltning og forskning.

Det utføres mye god forskning ved de involverte forskningsinstituttene. Den vitenskapelige komiteen påpeker at "Kvaliteten på instituttene forskning generelt er god." og at "Instituttene medarbeidere synes generelt godt kvalifiserte og motiverte med solid faglig kompetanse innenfor anvendt forskning for landbruks- og matsektoren". NTL krever derfor at det videre arbeidet må ha som siktemål å forbedre forskningsbetingelsene for instituttene.

For å styrke forskningsinstituttene er det svært viktig å se på finansieringen. Mange av instituttene har lav basisfinansiering. Dette gjør det vanskelig å opprettholde og videreutvikle forskningen, både grunnforskning og anvendt forskning. Det gjør det også vanskelig og i noen tilfelle umulig, for instituttene å inngå i EU prosjekter eller andre internasjonale prosjekter, der det er krav om egenfinansiering. Den mest hensiktsmessige finansieringsformen for basiskompetanse vil derfor være en reelt økt grunnbevilgning.

Instituttene har et potensial for økt internasjonalisering. På dette området er det viktig å lage rammevilkår som gjør det mulig for forskningsinstituttene i Norge å kunne konkurrere om EU-prosjekter med institutter og fagmiljøer i andre land. Norske forskningsinstitutt taper i konkurransen om internasjonale forskningsoppdrag på grunn av at de ikke har råd til å legge inn den nødvendige egenfinansieringen. På den måten ødelegges systematisk instituttene mulighet for kompetansebygging og forskning.

Vi er enig med den vitenskapelige komiteen som peker på at "Dagens finansieringssystem synes å begrense instituttene muligheter til å ruste seg for økt internasjonal deltakelse." NTL mener at det må etableres finansieringsordninger som sikrer fullfinansiering av EU-prosjekter og gjør det mulig å konkurrere på like vilkår.

Det bør vurderes hvilke muligheter som foreligger for annen finansiering, er det relevante program å søke på ved NFR. I dag er instituttene i stor grad henvist til oppdragsvirksomhet, det går ut over forvaltningsoppgavene til instituttene. Mange forvaltningsoppgaver tildelt av departementer eller direktorater har krav om å være basert på forskning, men tillater ikke at forskning utføres innen for oppdraget. Det betyr at store mengder innsamlet materiale ligger klar til å forskes på. Et grunnleggende problem i denne sammenheng er at en lav grunnbevilgning finnes det ikke rom for at instituttene selv kan gjøre det.

Noen direktorater ønsker selv å utføre forskning på det materialet forskningsinstituttene innhenter. Dette kan medføre den typen habilitetsproblemer knyttet til finansiering som lå til grunn for at noen av forskningsinstituttene opprettelse i første omgang, nemlig å skille forskningen fra forvaltning. Utviklingen av direktorater og annen forvaltning må sees i sammenheng med forskningsinstituttene.

Noen forvaltningsoppgaver skal etter lov betales av tiltakshaver. Det er en form for brukerbetaling kan allikevel anses som rimelig kompensasjon der den enkelte tiltakshaver berører eller ødelegger arealer av nasjonal verdi for egen vinnings skyld

Med hilsen
NORSK TJENESTEMANNSLAG

Anita K. Solhaug
Første nestleder

Thomas Sandvik
forbundssekretær